

Subsidieregeling werkzaamheden ten behoeve van rechtsbijstand pilot Hillesluis

Het bestuur van de raad voor rechtsbijstand,

gelet op artikel 37b, van de Wet op de rechtsbijstand, waarin is bepaald dat het bestuur van de raad ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand subsidie kan verstrekken voor bijzondere doeleinden en projecten,

besluit:

de volgende regeling vast te stellen

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze subsidieregeling wordt verstaan onder:

- a. *de wet*: de Wet op de rechtsbijstand;
- b. *bestuur*: het bestuur van de raad, bedoeld in artikel 3 van de wet;
- c. *rechtsbijstandverlener*: de advocaat die ingeschreven is bij de raad voor rechtsbijstand en die rechtsbijstand verleent in het kader van de pilot;
- d. *rechtsbijstandverlening*: het tijdens de beschikbaarheidsdienst of anderszins verlenen van juridisch advies aan een van de deelnemers van de pilot.
- e. *de pilot*: de pilot in Hillesluis;
- f. *overeenkomst*: de overeenkomst op basis van deze subsidieregeling tussen het bestuur van de raad en de rechtsbijstandverlener.
- g. *beschikbaarheidsdienst*: een dagdeel van 4 uur waarin de rechtsbijstandverlener beschikbaar is voor rechtsbijstandverlening ten behoeve van de overige deelnemers aan de pilot.
- h. *deelnemers*: de overige bij de pilot betrokken partijen, te weten het wijkteam Hillesluis, Sociaal Raadslieden en het Juridisch Loket.
- i. *rechtzoekende*: klant van het wijkteam met zowel sociale- als juridische of juridische problematiek.
- j. *casusbespreking*: plenaire bespreking tussen de rechtsbijstandverlener en de overige deelnemers over meerdere casussen waarin rechtsbijstand is verleend of een bijeenkomst met evaluatiedoel-einden.

Artikel 2 Doel

Deze subsidieregeling heeft tot doel een kader te stellen onder welke voorwaarden een vergoeding verleend kan worden voor rechtsbijstandverlening in het kader van de pilot Hillesluis en de hoogte van deze vergoeding vast te stellen.

HOOFDSTUK II VOORWAARDEN

Artikel 3 Algemeen

1. Het bestuur stelt de volgende kwaliteitscriteria vast en sluit in het kader van de pilot een overeenkomst met de rechtsbijstandverlener die aan de volgende voorwaarden voldoet:
 - a. de rechtsbijstandverlener is ingeschreven bij de raad voor rechtsbijstand;
 - b. er zijn geen tuchtrechtelijke bezwaren tegen de rechtsbijstandverlener;
 - c. de rechtsbijstandverlener is compliant;¹
 - d. de rechtsbijstandverlener neemt deel aan het High Trust systeem van de raad voor rechtsbijstand;
 - e. de rechtsbijstandverlener is qua dienstverlening aan rechtzoekenden gericht op Rotterdam-Zuid;
 - f. de rechtsbijstandverlener is gespecialiseerd in de sociale rechtsgebieden en is bij de Raad ingeschreven op één of meerdere van de volgende rechtsgebieden: personen- en familierecht, sociaal zekerheidsrecht, arbeidsrecht, huurrecht en vreemdelingenrecht;

¹ Artikel 17, Wet op de Rechtsbijstand.

- g. de rechtsbijstandverlener heeft bewezen ervaring met zaken waarbij zowel juridische als sociale problematiek speelt en kan dit aantonen door minimaal 50 toevoegingszaken over 2018 te hebben afgerond waar de betreffende problematiek aantoonbaar heeft gespeeld;
 - h. de rechtsbijstandverlener besteedt minimaal de helft van zijn of haar praktijk aan gesubsidiëerde rechtsbijstand;
2. In de opstartfase wordt voor een periode van drie maanden een beperkt aantal rechtsbijstandverleners betrokken. Deze opstartfase dient om ervoor te zorgen dat de pilot goed gaat lopen. Na de opstartfase worden alle advocaten die aan de criteria voldoen uitgenodigd om deel te nemen aan de pilot.
3. Het bestuur sluit de in lid 1 bedoelde overeenkomst onder de voorwaarde dat het bestuur met een opzegtermijn van één maand de overeenkomst kan beëindigen indien:
 - a. de inschrijving van de rechtsbijstandverlener bij de raad is vervallen;
 - b. wijziging van het beleid daar aanleiding toe geeft;
 - c. wijziging van de aan de overeenkomst ten grondslag liggende wettelijke bepalingen of wijziging van andere wettelijke bepalingen daar aanleiding toe geeft;
 - d. De advocaat niet of niet meer aan de lid 1 genoemde criteria voldoet.
4. De rechtsbijstandverlener verleent medewerking aan de evaluatie van de pilot en levert gegevens aan ten behoeve van die evaluatie.

Artikel 4 Beschikbaar stellen vergoeding

De vergoeding wordt beschikbaar gesteld aan de rechtsbijstandverlener.

Artikel 5 De vergoeding

1. De vergoeding voor de rechtsbijstandverlening bedraagt € 121,50 exclusief btw per uur en wordt uitbetaald per geschreven en verantwoorde tijdseenheid van 6 minuten.
2. De vergoeding voor een beschikbaarheidsdienst bedraagt € 121,50 exclusief btw.
3. De vergoeding voor een casusbespreking komt overeen met de vacatiegelden van de raad voor rechtsbijstand en bedraagt € 140,- exclusief btw per bijgewoonde bijeenkomst.
4. De vergoeding voor een uit de pilot voortkomende toevoeging bedraagt € 132,56 exclusief btw per uur.²
5. Voor de additionele kosten die voortkomen uit de aanvraag van een vergoeding zoals bedoeld in lid 1 en 2, geldt een vergoeding van € 19,84 exclusief btw per kwartaal dat de rechtsbijstandverlener deelneemt aan de pilot en een declaratie inlevert voor uitgevoerde werkzaamheden. Deze vergoeding wordt één keer per kwartaal verstrekt.

Artikel 6 Aanvragen vergoeding en besluit

1. De vergoeding zoals bedoeld in artikel 5 wordt door de rechtsbijstandverlener binnen een maand na afloop van een kwartaal gedeclareerd op een door de raad voorgeschreven formulier. In dit formulier wordt toegelicht waaruit de werkzaamheden hebben bestaan en hoeveel tijd daaraan is besteed.
2. Het bestuur neemt op basis van het declaratieformulier een besluit over de vergoeding. Het besluit wordt binnen dertig dagen na ontvangst van het declaratieformulier kenbaar gemaakt. Indien positief is besloten zal dit geschieden door het uitbetalen van de vergoeding.
3. De vergoeding wordt direct vastgesteld.

² Uit de pilot voortkomende toevoegingen kunnen uiteraard onderdeel zijn van de steekproef die door de raad wordt uitgevoerd n.a.v. de high trust werkwijze.

HOOFDSTUK III TOEPASSING

Artikel 7 Inwerkingtreding

1. Deze subsidieregeling treedt in werking op de dag na publicatie daarvan in de Staatscourant en werkt terug tot en met 1 december 2019.
2. Deze subsidieregeling vervalt met ingang van de datum van inwerkingtreding plus maximaal 2 jaar.

Artikel 8 Aanhalen subsidieregeling

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als 'Subsidieregeling werkzaamheden ten behoeve van rechtsbijstand pilot Hillesluis.'

Deze subsidieregeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Utrecht, 12 juni 2020

*I. Nijboer,
Algemeen directeur/bestuurder Raad voor Rechtsbijstand*

TOELICHTING

Algemeen

In het regeerakkoord uit 2017 is de opdracht tot de modernisering van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand opgenomen. In 2018 heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid de contouren van die modernisering vormgegeven door ontwerpessies met professionals die werken in en rond het bestaande stelsel. In het nieuwe stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand moet de rechtzoekende en het probleem dat hij of zij ervaart centraal staan. Het perspectief van mensen is het startpunt en vormt de basis voor de inrichtingskeuzes die worden gemaakt in het nieuwe stelsel. Om het nieuwe stelsel te ontwikkelen, is gekozen voor een aanpak waarin door middel van pilots wordt gekeken wat er goed werkt in de praktijk. De pilot waarop deze subsidieregeling zien is in dat kader opgezet.

Eén van de pilots richt zich op Rotterdam-Zuid. Rotterdam-Zuid heeft een specifieke inwonersgroep, waarvan relatief veel mensen in aanraking komen met (juridische) problemen en gebruik maken van gesubsidieerde rechtsbijstand. Het idee voor deze pilot is onder andere ontstaan in overleg met het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid en de gemeente Rotterdam. De pilot zal plaatsvinden in Hillesluis, een wijk in Rotterdam-Zuid. Met de pilot wordt beoogd betere oplossingen te leveren voor mensen in Hillesluis die problemen ervaren op zowel juridisch als sociaal gebied.

Tussen april en juli 2019 zijn het wijkteam van Hillesluis, een sociaal advocatenkantoor, het Juridisch Loket, welzijnswerk (Humanitas) en de Vraagwijzer/Sociale Raadslieden vier keer bij elkaar gekomen om op basis van casuïstiek een werkwijze voor de pilot te ontwikkelen. Omdat het sociale wijkteam in Hillesluis de grootste bron is van (nieuwe) zaken waar sociale en mogelijk juridische aspecten aan zitten, is besloten dat het wijkteam het startpunt voor zaken in de pilot vormt. De inschatting van het wijkteam is dat in een kwart van de gevallen er naast sociale problemen ook sprake is van juridische problematiek.

Een van de door het wijkteam ervaren knelpunten is dat juridische problemen onvoldoende en niet tijdig worden herkend. Hierdoor worden deze problemen niet altijd opgelost en komen ze pas op een later moment, wanneer ze escaleren, in beeld. Wanneer de juridische aspecten van problemen wel worden herkend, is de juridische ondersteuning van het wijkteam niet altijd adequaat. Regelmatig bleek uit de casuïstiek van de wijkteams dat met relatief eenvoudige en korte adviezen van juridische hulpverlening een juridisch probleem goed kon worden aangepakt. Daarom wordt in de te beproeven werkwijze voor zaken die bij het sociale wijkteam binnenkomen gekeken of er juridische aspecten aan het probleem van de rechtzoekende zitten. Daarvoor zullen medewerkers van het Juridisch Loket of de Sociaal Raadslieden wekelijks aansluiten bij het wijkteam. De juridisch hulpverlener kan als dat nodig is zelf de nodige hulp bieden of doorverwijzen naar meer specialistische juridische hulp van een advocaat. Om een goede inschatting te maken van het probleem kan er ook bij het maken van de diagnose al (telefonisch) advies van een advocaat worden gevraagd.

Gedurende de pilot wordt de ontwikkelde werkwijze periodiek getoetst. Ieder kwartaal wordt met alle betrokkenen gekeken wat er goed of minder goed gaat en wordt de werkwijze zo nodig aangepast. Voor de monitoring van de pilot is onderzoeksbureau Significant ingeschakeld. Zij voeren een kwalitatief onderzoek uit, onder andere door tien zaken van begin tot eind te volgen en door interviews te houden met betrokken rechtzoekenden en professionals. Ook wordt er gekeken naar data, zoals over de doorlooptijden van zaken en het aantal afgegeven toevoegingen in Hillesluis.

De vragen die we in de pilot willen beantwoorden zijn onder andere: leidt de samenwerking tot betere verbanden tussen het sociale en het juridische domein? Leidt dat tot snellere en meer integrale oplossingen voor rechtzoekenden in Hillesluis? Wat kost deze werkwijze aan (extra) tijd van de juridische en niet-juridische hulpverleners? Zo worden zo goed mogelijk de kosten en baten van de nieuwe werkwijze in beeld gebracht. Het beoogde resultaat is een beproefde werkwijze die betere en snellere oplossingen voor problemen van deze groep kwetsbare mensen levert. Zo mogelijk is die werkwijze, waar nodig met aanpassing op basis van de lokale situatie, ook toepasbaar op andere plekken in Nederland met een vergelijkbare groep inwoners.

Rechtsbijstandverlening

Voor het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand is deze pilot interessant omdat wordt onderzocht hoe via een intensievere samenwerking tussen het sociale en het juridische domein op meer effectieve wijze de problemen van mensen kunnen worden opgelost. De rechtzoekende en zijn of haar probleem staan daarbij centraal.

Juridische problemen hebben grote invloed op de levens van mensen. Door hen tijdig en adequaat te helpen wordt erger voorkomen. Hiervoor is nodig dat op het juiste moment juridische hulp wordt ingeschakeld bij sociale problemen met een juridische component én dat er waar nodig sociale hulp wordt ingeschakeld bij juridische problemen met een sociale component.

De bijdrage van de advocaat in de pilot bestaat er onder andere uit dat deze wanneer nodig advies verleent aan het sociale wijkteam of aan een andere (eerstelijns juridisch) hulpverlener. Daarnaast worden er ieder kwartaal bijeenkomsten gehouden om de bevindingen rondom de nieuwe werkwijze te bespreken en om ervoor te zorgen dat zaken zoals de samenwerking tussen en de dienstverlening van alle betrokken partijen goed worden geëvalueerd. Deze subsidieregeling zijn ervoor bedoeld om advocaten de gelegenheid te geven werkzaamheden uit te voeren in het kader van deze pilot en een vergoeding te krijgen voor de aan de pilot bestede uren.

Financiering

De raad voor rechtsbijstand is verantwoordelijk voor de financiering van de inzet van de advocaten tijdens deze pilot. De financieringsstructuur is opgesteld specifiek voor deze pilot en geldt dus ook alleen voor deze pilot. In deze pilot is de doelstelling dat er meer kan worden opgelost in de eerste lijn (preventief effect), doordat het wijkteam betere juridische ondersteuning krijgt.

In het rekenmodel van de stelselherziening wordt de aanname gehanteerd dat onder invloed van verschillende maatregelen de vergoeding van de advocatuur met minstens 10% kan stijgen ten opzichte van de vergoeding die advocaten nu gemiddeld per uur krijgen volgens de berekeningen van de commissie-Van der Meer. In deze pilot wordt een van die maatregelen getoetst, namelijk dat er meer zaken in de eerste lijn kunnen worden opgelost. In deze pilot wordt een preventief effect getoetst. Aansluitend bij de aanname van een stijging in de vergoedingen van 10%, wordt binnen deze pilot 10% extra betaald. Omdat de 10% extra bovenop het forfaitaire uurtarief van € 110,62 exclusief btw per uur (komend tot een totaal van € 121,68 exclusief btw per uur) zo goed als overeenkomt met de uitbetaling van het forfaitaire uurtarief plus de tijdelijke toelage van € 10,88 (€ 121,50 exclusief btw per uur) is in het kader van de uitvoerbaarheid voor de raad voor rechtsbijstand gekozen voor uitbetaling van het bedrag van € 121,50 exclusief btw per uur). De activiteiten die vergoed worden binnen deze pilot zijn: deelname aan bijeenkomsten ter verbetering en evaluatie van de pilot, adviesverlening aan de eerste lijn en toevoegingen die vallen binnen de pilot.

- Voor deelname aan bijeenkomsten wordt aangesloten bij de vacatiegelden van de Raad voor Rechtsbijstand (€ 140,- exclusief btw per bijeenkomst).
- Voor de adviesverlening aan de eerste lijn wordt het forfaitaire uurtarief van € 110,62 exclusief btw gehanteerd plus de tijdelijke toelage van € 10,88.
 - Dat betekent een tarief van € 121,50 exclusief btw per uur. Dit bedrag geldt per volgemaakt uur aan tijd besteed aan adviesverlening. Het tarief geldt per uur maar kan worden uitbetaald in kleinere delen als er minder dan een volledig uur is besteed.
- De vergoeding voor een beschikbaarheidsdienst bedraagt € 121,50 exclusief btw. Dit komt overeen met het forfaitaire uurtarief van € 110,62 exclusief btw plus de tijdelijke toelage van € 10,88.
- Voor toevoegingen wordt het forfaitaire uurtarief gehanteerd plus 10% plus tijdelijke toelage. Dat betekent een tarief van € 110,62 per punt + € 11,06 + de toelage van € 10,88 = € 132,56 exclusief btw per uur.
- Per kwartaal dient de rechtsbijstandverlener een declaratie in. Per ingediende declaratie geldt een vaste vergoeding van € 19,84 exclusief btw.
- De vergoeding voor de activiteiten in de pilot wordt door de rechtsbijstandverlener na afloop van een kwartaal, gedeclareerd op een door de Raad voorgeschreven formulier. Het besluit hierop wordt kenbaar gemaakt door het uitbetalen van de vergoeding en wordt direct vastgesteld. Dit zal gebeuren binnen dertig dagen na ontvangst van het declaratieformulier.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Artikel 1 bevat de begripsbepalingen.

Artikel 2

In dit artikel is de doelstelling van deze subsidieregeling geformuleerd.

Artikel 3

Dit artikel geeft de voorwaarden weer voor de verlening van de vergoeding.

In het eerste lid is geformuleerd aan welke kenmerken de ingeschakelde rechtsbijstandverlener moet voldoen. Ook wordt hier benadrukt dat de bijzondere aanvraag- en vergoedingsregels voor te verlenen rechtsbijstand louter zien op zaken die in deze pilot worden behandeld.

In het tweede lid is aangegeven dat de eerste periode wordt gebruikt om ervoor te zorgen dat alles binnen de pilot goed gaat lopen. In die eerste fase wordt een beperkt aantal rechtsbijstandsverleners (die aan de criteria voldoen en die daarnaast een goed netwerk hebben met de sociale partners in de wijk Hillesluis) uitgenodigd om samen met de andere deelnemers de werkwijze van de pilot goed neer te zetten. Na de eerste fase, als de werkwijze voor de pilot is getest en goed loopt, zullen alle kantoren die aan de criteria voldoen worden uitgenodigd om deel te nemen.

Daarnaast worden in het derde lid enkele algemene voorwaarden gesteld waaronder de overeenkomst tussen het bestuur van de raad voor rechtsbijstand en de rechtsbijstandverlener gesloten wordt.

Het is belangrijk dat de pilot goed wordt geëvalueerd om te kunnen beoordelen of de gekozen aanpak werkt. Vandaar dat noodzakelijk is dat de rechtsbijstandverleners alle medewerking aan de op te zetten evaluatie geven, zo is tot uitdrukking gebracht in het vierde lid. Activiteiten die behoren tot de evaluatie kunnen zijn: deelname aan de daarvoor georganiseerde besprekingen gedurende de looptijd van de pilot; het laten beoordelen van de verleende dienstverlening door rechtzoekenden en de overige deelnemers aan de pilot en het ook zelf beoordelen van de dienstverlening van de overige deelnemers aan de pilot. Het beroepsgeheim van de rechtsbijstandsverlener alsmede de privacy van de rechtzoekende worden daarbij geëerbiedigd.

Artikel 4

In dit artikel is geformuleerd aan wie de vergoeding beschikbaar wordt gesteld.

Artikel 5

In dit artikel worden de verschillende vergoedingen binnen de pilot geformuleerd. De tarieven zijn hierboven in de toelichting te vinden.

Artikel 6

In dit artikel is de vaststelling van de vergoeding beschreven. Er is beschreven dat een rechtsbijstandverlener in aanmerking komt voor een vergoeding als gebruik wordt gemaakt van het door de raad vastgestelde formulier met daarin een toelichting op de verleende rechtsbijstand. Dit formulier wordt aan rechtsbijstandverleners met wie een overeenkomst is gesloten toegestuurd. De vergoeding wordt direct vastgesteld. Met deze werkwijze is tevens beoogd dat de resultaten van de pilot goed kunnen worden geëvalueerd. De hiermee verkregen gegevens kunnen onder meer worden benut voor de evaluatie van de pilot.

Artikel 7

De subsidieregeling heeft een looptijd van maximaal twee jaar vanaf inwerkingtreding. De subsidieregeling werkt met terugwerkende kracht vanaf 1 december 2019. Vanaf dat moment zijn er door rechtsbijstandsverleners Hillesluis werkzaamheden verricht in het kader van de pilot. Deze terugwerkende kracht heeft geen nadelige gevolgen voor betrokkenen. Waar de declaratietermijn van één maand voor werkzaamheden die zijn uitgevoerd in het kader van de pilot al is verstreken ten tijde van de publicatiedatum van deze subsidieregeling, wordt die declaratie alsnog door het bestuur van de raad in behandeling genomen.